

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.140/2021/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. november 5. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A csalás büntette más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. február 15. napján kihirdetett 22.B.756/2019/112. számú ítéletét Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatja:

Terhelt1 I.r. vádlott cselekményeit felbujtóként elkövetett csalás büntettének (a Btk. 373.§ (1) bekezdés (4) bekezdés a) pont) és társtettesként, folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntettének (Btk. 399.§ (2) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés) minősíti.

Az I.r. vádlottat halmazati büntetésül szabadságvesztésre ítélnék tekinti, melynek végrehajtási fokozata börtön. A szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 (három)évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén az I.r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés egy napi tétele összegét 2000(kétezer) forintra mérsékeli, a pénzbüntetés összege így 200.000-(kétszázezer) forint.

Terhelt2 II.r. vádlott cselekményeit felbujtóként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pont); társtettesként elkövetett pénzmosás büntettének (Btk. 399.§ (2) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés) és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének minősíti (Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont) minősíti.

A vádlottat halmazati büntetésül szabadságvesztésre ítélnék tekinti, melynek tartamát 1(egy)év 6 (hat) hónapra, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre mérsékeli.

A szabadságvesztést, annak végrehajtása elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani, melyből a II.r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét Terhelt2 II.r. vádlott tekintetében 2000 (kétezer) forintra mérsékeli. A pénzbüntetés teljes összege így 160.000-(százhatvanezer) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből a 2019. november 7.-i előkészítő ülésre utalást mellőzi.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. február 15. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 22.B.756/2019/112. számú ítéletével

[2] Terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli felbujtóként elkövetett csalás büntetében (1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdés (5) bekezdés a) pont), 2 rendbeli pénzmosás büntetében (1978.évi IV.tv. 303.§ (3) bekezdés b) pont), melyből 1 rendbelit felbujtóként követett el, és 4 rendbeli pénzmosás büntetében (1978.évi IV.tv. 303.§ (1) bekezdés c) pont), amelyből 3 rendbelit felbujtóként követett el. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 100 napi tétel, 3.000-forint napi összegű, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte, valamint 39.050.000-forint erejéig a vádlottal szemben vagyonekobzást rendelt el.

A börtönbüntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, egyben megállapította, hogy a börtönbüntetés esetleges végrehajtása esetén a vádlott feltételes szabadságra bocsátásnak legkorábbi időpontja, a büntetés $\frac{3}{4}$ részének kitöltését követő nap.

Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, illetve a szabadságvesztés elrendelése esetén a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról.

[3] Terhelt2 II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli felbujtóként elkövetett csalás büntettségében (1978.évi IV.tv. 318.§ (1) bekezdés (5) bekezdés a) pont), 1 rendbeli pénzmosás büntettségében (1978.évi IV.tv. 303. (3) bekezdés b) pont), 1 rendbeli felbujtóként elkövetett pénzmosás büntettségében (1978.évi IV.tv. 303.§ (1) bekezdés c) pont) és 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettségében (1978.évi IV.tv. 274.§ (1) bekezdés c) pont). Ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 80 napi tétel, napi tételeként 3.000-forint összegű, összesen 240.000-forint pénzbüntetésre ítélte, és a II.r. vádlottal szemben 7.000.000 forintra vagyoneklobzást rendelt el.

A börtönbüntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, és megállapította, hogy a börtönbüntetés végrehajtása esetén a II.r. vádlott legkorábban a büntetés $\frac{3}{4}$ részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, és a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, valamint az eljárás során bűnjelként lefoglalt bizonylatokról is.

[4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a kihirdetését követően az ügyész – a Be. 582.§ (1) bekezdésében biztosított három munkanapos határidőn belül - mindkét vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében fellebbezett, míg Terhelt1 I.r vádlott és védője, valamint Terhelt2 II.r. vádlott és védője az ítélet kihirdetésekor felmentés, illetve enyhítés érdekében fellebbeztek.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.13/2020/11. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtett álláspontja szerint a Be. 590. § (1) bekezdése értelmében teljes körű felülbírálat során megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával járt el, a bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta, és a történeti tényállást is a beszerzett bizonyítékok okszerű mérlegelésével, megalapozottan állapította meg.

[6] Döntését a logika szabályainak megfelelően megindokolta, és az irányadó tényállásból a vádlottak bűnösségére okszerű következtetést vont le.

[7] A bűncselekmények jogi minősítése tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a vádlottakkal szemben az elkövetéskor hatályos anyagi rendelkezések irányadók, mert az elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezései nem biztosítanak összességében kedvezőbb elbírálást a vádlottak számára. Azonban a bűncselekmények tárgyi súlyára, társadalomra veszélyességére figyelemmel, bár a szabadságvesztések tartamát nem kifogásolta, azonban a büntetési célok érvényesülése érdekében mindkét vádlottal szemben a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésének mellőzése mellett közügyektől eltiltás kiszabását indítványozta az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseinek helybenhagyása mellett

[8] Terhelt1 I.r. vádlott és védője az elsőfokú ítélet ellen felmentés érdekében bejelentett fellebbezését visszavonta.

[9] Az I.r. vádlott nyilatkozatában a bűnösségét a vádirattal egyezően beismerte, és a bejelentett fellebbezését enyhítés érdekében tartotta fenn, melyhez a védője is csatlakozott azzal, hogy az időmúlás, és az I.r. vádlott kedvező személyi körülményei alapján az elsőfokú bíróság ítéletétől enyhébb büntetés is alkalmas a büntetési célok eléréséhez.

[10] Terhelt2 II.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indoklásában a bejelentett fellebbezést változatlan tartalommal tartotta fenn.

[11] A felmentés körében megismételte, hogy álláspontja szerint a II.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmények tekintetében az elévülés bekövetkezett.

[12] Kifejtette, hogy a II.r. vádlott eljárás során tett következetes tagadó vallomását cáfoló bizonyíték nem áll rendelkezésre, Terhelt3 III.r. vádlott önmagát is terhelő vallomása és a II.r. vádlottat felismerő nyilatkozata nem elegendő.

[13] A pénzmosás büntette tekintetében arra hivatkozott, hogy amennyiben a védence részt vett a csalás elkövetésben, úgy a pénzmosás tekintetében „a más általi elkövetés”, mint tényállási elem hiányzik, így erre nézve a vádlott a pénzmosást nem követhette el.

[14] Megalapozatlannak ítélte az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását, mert az minden ésszerű indok nélkül a vádirati tényállás elfogadásán alapul, a II.r. vádlott következetes tagadó vallomásával szemben, és csupán puszta feltételezésekre épül.

[15] Az enyhítés körében is előterjesztett fellebbezéssel kapcsolatban a II.r. vádlottal szemben alkalmazott joghátrányt eltúlzottnak, és az ítélet belső arányosságával is ellentmondónak ítélte. Hivatkozott a védencének a személyi körülményeire, így felesége betegségére, a kiskorú gyermekek eltartása körében rá háruló feladatokra, ezért az elsőfokú ítéletben meghatározott büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés nem látta indokoltnak.

[16] Az ellentétes irányú fellebbezések közül az ítéltábla az I.r. és II.r. vádlott és védője által bejelentett enyhítést célzó fellebbezést találta megalapozottnak, illetve a bűncselekmény jogi minősítése tekintetében is indokoltnak látta az elsőfokú ítélet megváltoztatását.

[17] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezések irányát alapul véve a másodfokú bíróság megállapította, hogy Terhelt1 I.r. vádlott tekintetében a módosított tartalmú, és immár kizárólag enyhítés érdekében fenntartott, így a Be. 583.§ (3) bekezdés a) pontján alapuló fellebbezésre tekintettel a tényállás 1) pontjában írt bűncselekmények tekintetében a felülbírálat terjedelmét a Be. 590.§ (3) bekezdése határozza meg, illetve a Be. 590.§ (5) bekezdés c) pontja alkalmazásával a bűncselekmények minősítésére vonatkozó rendelkezésre is kiterjed.

[18] A tényállás 2) pontjában érintett bűncselekményekkel kapcsolatban azonban, miután ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában több fellebbezésre jogosult jelentett be fellebbezést, amelyek közül a II.r. vádlottnak és védőjének a fellebbezése a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést is sérelmezte, így a Be. 590.§ (10) bekezdése értelmében ebben a tekintetben a Be. 590.§ (1)-(2) bekezdése szerinti teljeskörű felülbírálat volt indokolt.

[19] Az előzőekhez kapcsolódóan azt is rögzíteni szükséges, hogy a másodfokú bíróság Terhelt1 I.r. vádlottnak a tényállás 1) pontjában leírt bűncselekményei tekintetében a Be. 591.§ (1) bekezdése értelmében nem volt helye az elsőfokú ítélet megalapozottsága vizsgálatának, ebben a tekintetben a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[20] Miután azonban az elsőfokú bíróság egy eljárásban döntött mindkét vádlott büntetőjogi felelősségéről, részben a közös (2. pont) bűncselekményekre tekintettel, a II.r. vádlott vonatkozásában irányadó teljeskörű felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, vizsgálva a perrendi szabályok megtartását.

[21] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárásban a hatályos büntetőeljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, tényállás tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (1) és (2) bekezdésben rögzítettek szerint eleget tett.

[22] Az ügyben a Be. 499. § (1) bekezdésének megfelelően 2019. november 7., majd december 16. napján – a megjelent vádlottakat érintően - előkészítő ülést tartott, melyen a vádlottakat az eljárási jogaikról a Be. 185.§ (1) bekezdésének megfelelően tájékoztatta, továbbá a Be. 500. §-a értelmében figyelmeztette az előkészítő ülés lényegére, a bűnösségük beismerése és a tárgyaláshoz való jogról lemondásuk következményeire, illetve bizonyítási indítványaik előterjesztésének lehetőségére, annak korlátaira. A vádlottak a kioktatásokat megértették, tudomásul vették.

[23] Az előkészítő ülés eredményeként az elsőfokú bíróság Terhelt4 IV.r. és Terhelt6 VI.r. vádlott bűnösséget beismerő, a tárgyalás jogáról lemondó nyilatkozatát elfogadta, illetve Terhelt5 V.r. vádlott ugyanilyen tartalmú nyilatkozatát aggályosnak ítélve esetében igazságügyi pszichiáter szakértői vélemény beszerzését látta indokoltnak.

[24] Ennek megfelelően Terhelt6 VI.r. vádlott tekintetében a 2019. december 16. napján megtartott előkészítő ülés során jogerős, ügydöntő határozatot hozott.

[25] A tárgyaláson Terhelt3 III.r. vádlott már a váddal megegyező, bűnösséget elismerő nyilatkozata, illetve Terhelt5 V.r. vádlott tekintetében a korábban tett beismerő nyilatkozata Be. 504.§ (2) bekezdés a) b) pontjában megjelölt feltételeinek fennállását igazoló igazságügyi pszichiáter szakértői vélemény alapján 2020. október 5. napján jogerős ítéletet hozott.

[26] Terhelt4 IV.r. vádlott a büntetőeljárás alatt elhalálozott, így esetében a büntetőeljárás megszüntetésére 2020. november 26. napján kelt és 2020. december 4.napján jogerőre emelkedett végzéssel került sor, majd a IV.r. vádlott vallomását ismertetéssel tette a bizonyítás anyagává.

[27] Ezt követően Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során, miután a vádlottak a Be. 185.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényes jogukat gyakorolva nem kívántak vallomást tenni, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat ismertette, illetve védő indítványra felolvasta személy3, tanú1, személy11, tanú2, tanú3 és tanú4 tanúk vallomását.

[28] terhelt3 III.r. vádlott tanúkenti kihallgatására irányuló bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság megalapozott indokok mentén utasította el, és annak indokaira az ítélet indokolásában is kitért a Be. 561.§ (3) bekezdés f) pontjának megfelelően.

[29] Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, tényből tényre vont következtetései helytállóak.

[30] Kellő indokát adta az elsőfokú bíróság annak is, hogy az II.r. vádlott védőjének a bűncselekmények elévülésére – mint büntethetőséget megszüntető okra – hivatkozása miért nem megalapozott. Indokai az iratok tartalmával alátámasztottak, amely alapján megállapítható, hogy a nyomozás elrendelését követően a vádlottak, akkor még mint ismeretlen tettesek felkutatása érdekében olyan folyamatos, büntetőeljárási cselekményeket foganatosított a nyomozó hatóság, amely a vád tárgyává tett bűncselekmények büntetési tételére figyelemmel irányadó elévülési időt félbeszakították, így az elsőfokú ítélet [24] bekezdésében hivatkozott közokirat-hamisítások kivételével a bűncselekmények elévülése nem következett be. (Megjegyezve, hogy ezekből az említett közbizalom elleni bűncselekményeket már az ügyészség sem tett vád tárgyává.)

[31] A tényállás 2. pontjának vizsgálata során a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az megalapozott, a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban áll, azonban azt a Be. 592.§ (2) bekezdés a) pontja alapján, az elsőfokú ítélet [17] bekezdését illetően – a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, az iratok tartalma alapján, az elsőfokú ítélet jogi indokolásának megfelelően (13. oldal [70] bekezdés) azzal

egészíti ki, hogy a cég6. változásbejegyzési kérelmét és egyéb okiratokat az eljáró ügyvéd – aki a vádlottak szándékáról nem tudott - a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságához benyújtotta, melynek eredményeként 2010. május 28. napján a változást a cégnyilvántartásba bejegyezték.

[32] Az így kiegészített 2. tényállási pont képezte a másodfokú felülbírálat alapját a Be. 593.§ (3) bekezdésének megfelelően, míg a tényállás 1) pontjának megalapozottságát – az előzőekben kifejtettek alapján – a másodfokú bíróság nem vizsgálta.

[33] Az indokolási kötelezettség teljesítése tekintetében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság iratszerűen és logikai hibától mentesen mutatott rá arra, hogy Terhelt2 II.r. vádlott tagadó, de tartalmában érdemi védekezést nem tartalmazó vallomását terhelt3 III.r. és Terhelt5 V.r. vádlott önmagát terhelő tartalmú vallomásán túl, az e vallomásokban a II.r. vádlott személyének beazonosítására alkalmas adatok – nevek, cégalapításra vonatkozó előadások, fényképről, illetve tárgyalás során tett felismerés, azonosítás, továbbá telefonszámok netbank szolgáltatáshoz kapcsolódása – egyértelműen cáfolták.

[34] Az okirati bizonyítékok körében továbbá az elsőfokú bíróság indokoltan utalt arra a „gyanús” és logikusan meg nem magyarázható tényre is, hogy az érintett gazdasági társaságok „átvételüket” követően valamennyien ugyanahhoz a cégszolgáltatóhoz bejegyzett székhelyen szerepeltek, és végül a felvett Széchenyi Hitel összege – a többszörös átutalás eredményeként – az cég2.-hez került.

[35] Ez utóbbi céggel kapcsolatban pedig Terhelt6 VI.r. vádlott bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását szükséges kiemelni, melyet a másodfokú eljárás során Terhelt1 I.r. vádlott ugyanilyen tartalmú nyilatkozata is megerősített, és ezzel közvetetten Terhelt2 II.r. vádlott bűnösségét is alátámasztotta.

[36] Az okirati bizonyítékok sorában az elsőfokú bíróság ugyancsak megalapozottan hivatkozott az bank1 és az bank5 vizsgálati anyagára, amelyek a Széchenyi Hitel felvételével kapcsolatos visszaélésekre utaló adatokra derítettek fényt, illetve az ezzel kapcsolatos dokumentumokat csatolták.

[37] Így a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak bűnösségének megállapítása is megalapozott. II.r. vádlott bűnösségének megállapítására a bizonyítékok okszerű és törvényes mérlegelésével került sor, ezért felmentésére a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán nem kerülhetett sor, megjegyezve, hogy a II.r. vádlott védőjének hivatkozásával szemben a II.r. vádlott tagadó vallomását az előzőekben taglalt egybehangzó és meggyőző bizonyítékok egyértelműen megdöntötték.

[38] A bűncselekmények anyagi jogi minősítésével, azonban a másodfokú bíróság nem teljes mértékben értett egyet.

[39] Nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a vádlottak esetében a Btk. 2.§ (2) bekezdése értelmében a bűncselekmény elkövetésekor hatályos 1978.évi IV. törvény rendelkezéseinek alkalmazása lenne irányadó, mert az elbíráláskor hatályos Btk. (2012.évi C.tv.) rendelkezései nem eredményeznének kedvezőbb elbírálást a vádlottak számára.

[40] A két büntető törvény összevetése alapján megállapítható, hogy az irányadó büntetési tétel szempontjából a felbujtóként elkövetett csalás büntetéként értékelt bűncselekmények büntetési tétele mindkét anyagi jogszabály szerint – ahogy erre az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt az ítélet [64] bekezdésében - 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés, így a vádlottakkal szemben halmazati büntetésül kiszabható büntetési tétel szempontjából a pénzmosás büntette büntetési tétele alsó határának változása nem bír jelentőséggel, kizárólag (a Btk. 81.§ (3) bekezdése és az 1978.évi IV.tv. 85.§ (2)-(3) bekezdése alapján is) a büntetési tétel felső határát érinti, azonos módon. (Megjegyezve, hogy a bűncselekmények elkövetésének és elsőfokú elbírálásának időpontjában is a vádlottak terhére megállapított jogi minősítés szerinti pénzmosás büntettének büntetési tétele 5 évig terjedő szabadságvesztés volt, a büntetési tétel alsó határának 1 évben történő meghatározása Btk. hatályba lépésétől, 2013. július 1-től 2020. december 30-ig volt hatályban.)

[41] Ellenben az egyéb joghátrány – a pénzbüntetés napi tétel összege – az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezések alapján enyhébbnek minősül, mert annak törvényi minimuma 2.500-forint helyett 1.000-forintra mérséklődött.

[42] Ezen túlmenően a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés is kedvezőbb. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak esetében az összehatásában kedvezőbb elbírálást eredményező, elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezéseinek alkalmazása indokolt. (BH. 2014.129.; 2016.73.; 2016.112.)

[43] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az I.r. és II.r. vádlottak terhére megállapított, felbujtóként elkövetett csalás büntettét a Btk. 459.§ (6) bekezdés c) pontjára figyelemmel, a Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntettének minősítette.

[44] Az irányadó tényállás alapján e bűncselekmények a vádlottak pénzmosásként minősülő cselekményének alapcselekményei, figyelemmel arra, hogy a csalás útján megszerzett pénzösszeg eredetének elleplezése, legalizálása céljából végeztek pénzügyi tevékenységet, vagyis tényleges ügyleti szándék nélkül bírták rá III.r. IV.r. és V.r. vádlottakat cégek megvásárlására annak érdekében, hogy azok bankszámláinak felhasználásával, a számlák közötti többszörös átutalással a Széchenyi Hitel összegét megszerezzék.

[45] A 2021. január 1-től hatályos anyagi jogi szabályozás a pénzmosás törvényi tényállását az elkövetési magatartások tekintetében egyértelműsítette.

[46] A Btk.399. § (1) bekezdése értelmében, „Aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetét, a vagyonon fennálló jogot, a vagyon helyét, ezek változását elfedi vagy elleplezi, pénzmosást követ el.

(2) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése céljából a vagyont mástól átveszi, elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe, vagy arról rendelkezik.

(3) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon mástól való átvételével, elrejtésével, átalakításával, átruházásával, elidegenítésében való közreműködéssel, felhasználásával, az azzal összefüggésben végzett pénzügyi tevékenységgel, pénzügyi szolgáltatás igénybevételével, vagy az arról való rendelkezéssel

a) közreműködik a mással szembeni vagyonek Kobzás, illetve vagyonvisszaszerzés meg hiúsításában, vagy

b) a mással szembeni vagyonek Kobzás, illetve vagyonvisszaszerzés meg hiúsítására törekszik.

(4) Pénzmosást követ el az is, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont

a) megszerzi, felette rendelkezési jogosultságot szerez, vagy

b) megőrzi, elrejt, kezeli, használja, felhasználja, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik.

(5) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást jelentős értéket meg nem haladó értékre követik el....”

[47] Az irányadó tényállás alapján a másodfokú bíróság a Btk. 399. § (2) bekezdésében rögzített elkövetési magatartást látta mindkét vádlott terhére megállapíthatónak.

[48] Az általuk felbujtóként elkövetett alaphűncselekményből (csalás bűntette) származó pénz eredetének leplezése érdekében a vádlottak különböző bankszámlákra történő átutalásokkal, pénzügyi műveletekkel kívánták a jogosultalanul megszerzett hitel összegének valós eredetét leplezni, annak érdekében, hogy az eredet felismerhetetlenné válását követően, ahhoz, mint látszólag legális pénzösszeghez hozzájussanak.

[49] A Btk. 402. § (2) bekezdésében írt értelmező rendelkezés szerint a 399-400. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy

befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealapkezelési, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél, vagy biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítői, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magán-nyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.

[50] Ez a rendelkezés teljes egészében az ilyen szolgáltatásokról és tevékenységekről szóló külön törvényeken alapul, egyben azt jelenti, hogy a készpénzfelvétel sem pénzügyi műveletnek, sem gazdasági tevékenységben való felhasználásnak nem tekinthető.

[51] Az azonos büntetendő cselekményből származó vagyron egyes elemeire (mint elkövetési tárgyakra) elkövetett, különböző elkövetési magatartások (azonos célzat és akarategység esetén) természetes egységet alkotnak. A „piszkos” pénz további, többszöri mozgatása a büntetés kiszabása során értékelhető súlyosító körülmény, hiszen ezáltal a pénz útja, eredete egyre nehezebben követhetővé válik.

[52] Ugyanakkor folytatólagosság megállapítására van lehetőség akkor, ha a tettes azonos akaratelhatározásból akár több alapbűncselekményből származóan szerez meg vagyont rövid időközönként, több alkalommal. Ilyen szempontból nincs jelentősége annak, hogy az alapbűncselekményt egy vagy több személy követte-e el, és annak sem, hogy hány bankszámlának a felhasználásával került sor a megszerzői magatartás kifejtésére.

[53] Mindezek alapján az irányadó tényállás szerint Terhelt1 I.r. vádlott tekintetében megállapítható, hogy mind a cég3., mind a cég6 által igényelt és az bank1 által folyósított Széchenyi Hitel tekintetében, egységes akaratelhatározással, rövid időn belül részt vett a folyósított hitel részösszegeinek megszerzésében oly módon, hogy a II.r. vádlottal megbeszéltek szerint a folyósított hitel összegének a III.r. IV.r. és V.r. vádlottak által névleg megvásárolt cégek folyószámláira utalásában részt vett, melynek célja a kifizetett hitel összege követhetőségének meghíúsítása volt, annak érdekében, hogy ahhoz végül készpénzben hozzájusson.

[54] Ezért e cselekménye az I.r. vádlottnak a másodfokú bíróság álláspontja szerint egységesen a Btk. 399.§ (2) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint büntetendő pénzmosás büntetteként értékelendő, melyet az I.r. vádlott a Btk.6.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan, és a Btk. 13.§ (3) bekezdése értelmében Terhelt2 II.r. vádlottal akarategységben, társtettesként követett el.

[55] Terhelt2 II.r. vádlott pénzmosás büntetteként értékelt cselekményének jogi minősítése az előzőekben kifejtett elkövetési magatartásra tekintettel ugyancsak – és egységesen – a Btk. 399.§ (2) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés szerint büntetendő bűncselekmény, azonban tekintettel arra, hogy a II.r. vádlott kizárólag a tényállás 2) pontjában írt bűncselekmény elkövetésében vett ilyen módon részt, magatartása a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerinti társtettesi elkövetés megállapítása mellett 1 rendbelinek minősül.

[56] Nem értett egyet – az előzőekben kifejtettek alapján- a másodfokú bíróság a II.r. vádlott védőjének azzal az okfejtésével, hogy – az elsőfokú bíróság által megállapított jogi minősítés mellett – miután a II.r. vádlott a megállapított tényállás szerint részt vett a csalás elkövetésében, így a pénzmosás büntette tekintetében a más általi elkövetés, mint tényállási elem hiányzik.

[57] Egyrészt az elsőfokú bíróság a II.r. vádlott terhére (többek között) az 1978.évi IV.tv. 303.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő pénzmosás büntettét, vagyis a saját bűncselekményből származó dolog eredetének elleplezése céljából, bármilyen pénzügyi tevékenység végzésével megvalósuló bűncselekményt rótt fel. Továbbá a bűncselekmények elbírálásakor hatályos – és a másodfokú bíróság által a Btk. 2.§ (2) bekezdése értelmében alkalmazott – Btk. már ilyen megkülönböztetést nem tesz, a pénzmosás alapcselekménye tekintetében kizárólag annak büntetendő cselekményből származását jelöli meg törvényi tényállási elemként.

[58] A II.r. vádlott terhére megállapított közokirat-hamisítás büntette jogi minősítése az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabály alkalmazására tekintettel a Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pontja, melyet a II.r. vádlott – helyesen – a Btk. 14.§ (1) bekezdése értelmében febjútként követett el.

[59] Az intellektuális közokirat-hamisítás febjúttója az, aki szándékosan rábírra a cégbejegyzés kapcsán eljáró személyt, hogy a cégbírórára valótlán tartalmú cégbejegyzési kérelmet nyújtson be, és ezzel valótlán adat kerüljön be a közhiteles cégnyilvántartásba mint közokiratba.

[60] Azaz az elkövetési magatartás az II.r. vádlott részéről az elsőfokú ítélet [17] bekezdésében írtakkal kapcsolatban nem a közreműködés, hanem a közreműködésre való szándékos rábírrás, vagyis febjúttás volt. (BH. 2018.102.)

[61] Az elsőfokú bíróság a joghátrány alkalmazása szempontjából jelentős büntetékiszabási tényezőket döntően feltártá, azonban a jogi minősítés változására tekintettel a súlyosító körülmények köréből a másodfokú bíróság a többszörös halmazatra utalást mellőzte, ellenben a többszöri bakszámlák közötti átutalást, mint a bűncselekmény felderítését akadályozó tényezőt – a korábban kifejtetteknek megfelelően – a vádlottak terhére kellett értékelni. További súlyosító körülmény az I.r. vádlott esetében a folytatólagos elkövetés, míg mindkét vádlott tekintetében a társtettség.

[62] Az enyhítő tényezők körében az időmúlás, amely a bűncselekmények büntetési tételét ma már kétszeresen meghaladó időtartamú, a büntetlen előéletű I.r. és II.r. vádlott tekintetében nyomatékos, a büntetés kizabása tekintetében enyhítő hatású tényező, I.r. vádlott esetében pedig további enyhítő tényező a másodfokú eljárás során tett bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomása.

[63] Az ilyen módon módosult bűnösségi körülményekre, illetve a bűncselekmények megváltozott jogi minősítésre is tekintettel a másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezéseket enyhítés körében ítélte megalapozottnak.

[64] Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlott esetében a Btk.81.§ (1)-(3) bekezdése értelmében alkalmazott halmazati büntetés tekintetében az elsőfokú bíróság által a Btk.36.§-a értelmében kiszabott és a Btk. 37.§ (2) a) pontja értelmében börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés tartama a Btk. 80.§ (2) bekezdése alapján a Btk. 80.§ (1) bekezdésében meghatározott büntetés kiszabási elveknek megfelelő, ezért az elsőfokú bíróság által a törvényes keretek között kiszabott szabadságvesztés büntetés Be. 605.§ (2) bekezdését nem sértő enyhítésére – a bűncselekmények tárgyi súlyát és az ítélet belső arányosságát is szem előtt tartva a másodfokú bíróság II.r. vádlott tekintetében látott alapot.

[65] Ellenben az igen jelentős időmúlás értékelésével a másodfokú bíróság, egyetértve a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése körében kifejtett elsőbírói állásponttal – indokoltnak látta mindkét vádlott vonatkozásában a Btk. 85.§ (1)-(3) bekezdése alapján alkalmazott próbaidő tartamának mérséklését.

[66] A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontján alapul.

[67] A pénzbüntetés Btk. 50.§ (2) bekezdésében írt törvényi feltételei az I.r. és II.r. vádlott esetében is maradéktalanul fennállnak, azonban a feltárt és értékelt személyi, jövedelmi, vagyoni körülményeikre tekintettel a pénzbüntetés napi tételének összege tekintetében a másodfokú bíróság megalapozottnak ítélte az enyhítésre irányuló fellebbezést, ezért azt mindkét vádlott tekintetében a Btk. 50.§ (3) bekezdése szerinti törvényi minimumhoz közelebb álló 2.000-forintra mérsékelte.

[68] A vagyonekbevétele törvényi feltételei (Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pont) értelmében fennállnak, annak összegszerűség tekintetében az elsőfokú ítéleti rendelkezés helytálló, megváltoztatására nem volt törvényes ok.

[69] Olyan adat, amely bármelyik vádlott esetében aránytalan vagyongyarapodásra, így a Btk.74/A.§ (2) bekezdés p) pontja alapján a vagyonekbevétele kiterjesztésére alapod adhatott volna, nem állt rendelkezésre.

[70] A bűnjelre vonatkozó rendelkezés megfelel a jogszabálynak.

[71] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a 604.§ (1) bekezdés a) pontja és 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az ítélet bevezető részéből a 2019. november 7. napján tartott előkészítő ülés megjelölését a Be. 451.§ (2) bekezdés c) pontja alapján, mint szükségtelent mellőzi.

Budapest, 2021. november 5.

dr. Magócsi István sk.

Barabásné dr. Birinyi Andrea sk.

dr. Raczky Katalin sk.

a tanács elnöke

a tanács tagja, előadó

a tanács tagja, bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.756/2019/112. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.140/2021/11. számú ítéletében írt változtatással Terhelt1 I.r. és Terhelt2 vádlott tekintetében 2021. november 5. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. november 5.

dr. Magócsi István sk.

a tanács elnöke

...